

አባላት ፈጻሚ አካል ሰደኤ አብ ሽወደን

ዕለት 18-19 ሕዳር አብ ክልተ ከተማታት ሽወደን ኡፕሳላን ስቶኮሆልምን አባላት ፈጻሚ አካል ሰልፊ ደሞክራሲ ኤርትራ ኣቶ ሓምድ ድራር ኣሕመድን ኣቶ ሰመረ ከሰተን ምስ ኤርትራውያን ክፉት ኣኼባ ኣካይዶም። ኣብቲ ብዕለት 18 ሕዳር አብ ከተማ ኡፕሳላ ዝተኻየደ ክፉት ኣኼባ ደቂ ተባዕትዮን ደቂ ኣንስትዮን፣ ዓበይትን መንእሰያትን ንዝዊሕ ዓመታት ካብ ሳላሳ ዓመት ንላዕሊ ዝተቐመጡን ሓደስትን፣ ዝተፈላለዩ ፖሊቲካዊ ኣረኣጺያ ዘለዎም ኤርትራውያን ተኻፊሎም ነይሮም።

ኣቶ ሓምድ ድራር አብ መእተዊ ቃሉ፣ ንዝዓደምዎ አባላት ሰደኤ ምስጋና ድሕሪ ምሃብ፣ ተኻፊልቲ'ውን ነቲ ዕድመ ኣክቢሮም ምምጽኦም ብምምስጋን፣ መልእክቲ ኣድላይነት ኣሎዎ ዝበሃል እንተኾይኑ ብትግርኛን ዓረብን ከቕርብ ከም ዝክእል ኣብሪሁ። ኩሎም ተኻፊልቲ ትግርኛ ዝርድኡ ምዃኖም ምስ ተፈልጠ ድማ ብትግርኛ መግለጺኡ ጀሚሩ። ብመሰረት ኣብቲ ዕድመ ኣኼባ ተጠቂሱ ዝነበረ ኸኣ፣ ፖሊቲካዊ ውሳኔታት ካልኣይ ጉባኤ ሰልፊ ደሞክራሲ ኤርትራ ምዃኑ ጠቂሱ አብ ኣርእስተ ቃሉ ኣትዩ።

ብመጀመርያ ህግደፍ ፈጠሩዎ ዘሎ ፖሊቲካዊ ምልኪ አብ ልዕሊ መላእ ህዝቢ ኤርትራ፣ ብዘይፍልልይ ንኹሉ አብ ግዝአተ ዕፈናን ራዕድን ኣእትዩዎ ምህላዉ ሰደኤ እምነቱ ምዃኑ ኣረጋጊጹ። ኣብዚ ብምምርኳስ ሰልፊ ደሞክራሲ ኤርትራ፣ አብ ኤርትራ ዘሎ መንግስቲ ብዝኾነ ኣጋባብን ትሕስቶን ንዝኾነ ክፋል ካብ ህዝቢ ኤርትራ ኣይውክልንዩ ኢሉ ይኣምን ክብል ሓምድ ድራር ድሕሪ ምግሃዱ፣ ብተሳታፍነት ኩሉ ህዝቢ ኤርትራን ምትሕብባር ፖሊቲካዊ ሓይልታቱን ምእላይ ህልዊ ስርዓት ኤርትራ፣ ንሰልፊ ደሞክራሲ ኤርትራ ቀንዲ ካብ ናይ ቀረባ ዕላሙኡ ምዃኑ ሓምድ ድራር ኣብሪሁ። ነዚ አብ ሽቱኡ ንምብጻሕ ሰደኤ ዝጥቀሙሉ ኣገባብ ቃልሲ ሰላማዊ መንገዲ ምዃኑ'ውን ተገለጹ።

አብ ኤርትራ ንዘሎ ዓማጺ ምምሕዳር ዝቃወምን ንዑኡ ኣልጊስካ ፍትሓውን አብ ኩሉ መዳያት ፖሊቲካ ቍጠባ፣ ባህልን ማሕበራዊ ጉዳያትን፣ ደሞክራሲን ሰብኣውነትን ሰላም

ዝሰፈና ኤርትራ ንምምጻእ ሰደኤ ፕሮግራሙን ቊዋሙን ዳግም ኣብ ካልኣይ ጉባኤኡ ኣረጋገጹ ምህላዉ ሓምድ ድራር ተገሊጹ፣ ክልተ ሕቶታት ኣልጊሉ። ጉዳይ ምምሕዳራዊ ምክፍፋልን ዋንነት መሬትን። እዚ ብመንግስቲ ህግደፍ ዝተጀመረ ንሃገርን ህዝብን ኤርትራ ኣብ ፖለቲካዊ ቁሉውላውን ማሕበራዊ ሽግራትን ዘስዓበ ምምሕዳራዊ ምክፍፋል ዘባታት ወጊድካ፣ መጽናዕቲ ተገይሩ፣ ርእይቶን ጠለብን ህዝቢ ኣብ ግምት ዘእተወ ሓድሽን ኣብ ህዝቢ ደሞክራሲያዊ ቅቡልነት ዘሎዎ ደረጃ ዝብጻሕ፣ እቲ ቅድሚ 1995 ዝስርሓሉ ዝነበረ፣ ኣብ ኣውራጃ ዝተሰረተ ስርዓተ ምምሕዳር ክስረሓሉ ክጸንሕ ሰደኤ ወሲኑ ከምዘሎ በሪሁ። እቲ ካልኣይ ብመንግስቲ ህግደፍ ዝስርሓሉ ዘሎ ገባቲ ኣገባብ ዋንነት መሬት ዝምልከት እዩ። ኣተሓሕዛ መሬት ስርዓት ህግደፍ፣ ንዜጋታት መሬት ናይ ምውናንን ብመሬት ናይ ምጥቃምን መሰል ንህዝቢ ስለዘይህብ፣ ብኣንጻሩ ንግብረ ሽበራዊ ፖለቲካዊ ዓመጹ ዘስፍሕ መሳርሒ ገይሩዎ ይርከብ። ሰደኤ ንተግባራት ህግደፍ ኣብ ኣጠቓቕማ መሬት ኩነት፣ ዋና መሬት ህዝቢ ምዃኑ ምብእማን፣ ተጠቓምነት መሬት ኣብ ዋጋ - ዕዳጋ ኪወርድ ከም ዘይብሉ ሰደኤ ጽኑዕ እምነቱ ምዃኑ ሓምድ ድራር ገሊጹ።

ስርዓት ህግደፍን ክፉእ ፖለቲኩኡን ከብቅዕ ተቐዋሚ ፖለቲካዊ ሓይልታት ኤርትራ ብሓባር ተወሃሂዱን ተጠርኒፉን ክሰርሕ ምስ ዝክእል ኣብ ምቕያር ስቓይን መከራን ህዝቢ ኤርትራ ዓቢ እጃም ክጸወት ከም ዝክእል ሰደኤ ጽኑዕ እምነቱ ምዃኑ ብምርግጋጽ፣ ዝተሓተ ሓባራዊ ራኢን ፕሮግራምን ዝመሰረቱ ጽላል ውድብ ክምስረት ካብ ዘሎ ልዑል ድልየት ብምብጋስ፣ ኤርትራዊ ደሞክራሲያዊ ኪዳን፣ ኣረኣእያኡ ኣነጺሩ፣ ውዳቤኡ ኣጽፊፉ፣ ግብራዊ ዝኾነ መደብ ስራሕ ነዲፉ፣ ተግባርቲ ኣካላት ኣቕሩሙ መተግበሪ ቅጥዒ ኣውጺኡ ክሰርሕ ምስ ዝክእል ሕመረትን መሪሕን ሃገራዊ ዲሞክራሲያዊ ቃልሲ ኪኸውን ብቕዓት ከም ዝህልዎ ሰደኤ ይኣምን። ኣብ ምሕያሉ ድማ ሰደኤ ዝከኣሎ ክገብር ምዃኑ በሪሁ። ብዛዕባቲ ክሳዕ ሕጂ ዘሎ መርገጺ ሰደኤ ጉዳይ ኮምሽን ደብ'ውን ኣብዚ ርክብ ምስ ኤርትራውያን ተዘሪቡሉ። ደባዊ ምስሕሓብ ኤርትራ - ኢትዮጵያ ብሽምግልና ሳልሳይ ኣካል ጥራይ መዕጸዊ ክግበር ከም ዝከኣል፣ እቲ ክልቲኦም ወገናት፣ ብይን ኣህግራዊ ኮሚሽን ደብ ቀያዲ፣ ናይ መወዳእታን ይግባይ ዘይባሃለሉን ኢሎም ብ2000 ዓ.ም. ዝፈረምሉ ስምምዕ ኣልጀርስ፣ ቀንዲ መበገሲ ምዃኑ ሰደኤ ይኣምን። ካልኣይ ጉባኤ ሰደኤ ደጊሙ ዘረጋገጸ ውሳኔ ኸኣ

ካብዚ ይብገዝ። መንግስቲ ኢትዮጵያ ናጽነትን ልዑላውነትን ኤርትራ ክረጋገጽ ኣብ ናይ 1993 ረፈረንዲም ዝወሰደ መርገጺ፡ ብትግባረ ውሳኔ ኣህጉራዊ ኮምሽን ዶብ ከረጋግጽን፡ ብመሰረት ጽቡቕ ጉርብትናዊ ዝምድናን ሓድሕዳዊ ምክብባርን ኣብ ሞንጎ ክልቲኤን ኣሓት ሃገራት ክዛዝምን ጉባኤ ጸዊዑ ኣሎ። መንግስቲ ህግደፍ ምርግጋጽ ዲሞክራሲያውን ሰብኣውን መሰላት፡ ምስረታ ቅዋማዊ መንግስትን ሕግን፡ ማሕበራዊ ፍትሕን ርግኣትን ኣብ ኤርትራ ከይረጋገጽ፡ ንኣብያ መንግስቲ ኢትዮጵያ ንምምልካት ዶብ ከም ረጀሒ ገይሩ ዝህቦ ምስምስ ብሰልፍና ኩኑንዩ ብምባል ሓምድ ድራር፣ ኣብዚ እዋንዚ ግዜን ካልእ ሕጂ ዘይተጋህደን ኣሉታዊ ሳዕቤናት ከይመጸ ብይን ኮምሽን ዶብ ኣብ ግብሪ ክትርጎም ምጥላብ ሰደኤ ሓላፍነትን ግቡእን ኩሉ ኤርትራዊ ተቓዋሚ ፖለቲካዊ ውድባትን ዲሞክራሲያዊ ምንቅስቃሳትን፡ ኣህጉራዊ ፖለቲካዊ ውድባትን መንግስታትንዩ ኢሉ ይርእዩ።

ህግደፍ ንዝኸነ ክፋል ህዝቢ ኤርትራ ኣይውክልንዩ ካብ በልና፡ ጉዳይ ሰላም ምስ ጎረብቲ ሃገራትን ዓለምን ኣብ ሞንጉብና ምህላዉ ከነረጋግጽ ይግባእ። ህግደፍ ጉዳይ ዶብ ምስ ኢትዮጵያ ንህዝቢ ንምርዓድን ኣብ ትሕቲ መግዛእቱ ንክቕረን ዝጥቀመሉ መስርሒ ኮይኑ ከም ዘሎዩ ሰደኤ ዝኣምን።

ዕለት 19 ሕዳር 2006 ኣብ ከተማ ስቶክሆልም ዝተኻየደ ኣኼባ ፈጻሚ ኣካል ሰደኤ ምስ ኤርትራውያን፡ እዚ ኣብ ላዕሊ ተዘርዚሩ ዘሎ ሕቶታት ዳርጋ ብምሉኡ ኢዩ ቀረቡ። እቲ ዝቐርብ ዝነበረ ሕቶታትን ርእይቶታትንውን ምስ ኣኼባ ኡፕሳላ ተመሳሳልነት ነይሩዎ። ኣገባብ ኣቀራርባ ግን ብዓረብን ትግርኛን ነይሩ። ገለ ካብ ዝቐረቡ ሕቶታትን ብመራሕቲ ኣኼባ ዝተዋህበሎም መልስታትን ከምዞም ዝሰዕቡ ክጥቀስ ይከኣል።

- ጉዳይ ፍልይ ዝበለ ዝምድና ሰደኤ ምስ ፍሉይት ተቓዋሚ ውድባት
- ጉዳይ ዶብን ኢትዮጵያን
- ጉዳይ ሸሪግን ብሄራትን
- ጉዳይ ሰላማዊ መንገዲ ቃልሲ
- ጉዳይ ኣብ ሕቡእ ማእሰርቲ ህግደፍ ሞይቶም ዝተባህለ ዜናን
- ጉዳይ ድኽመት ተቓዋሚ ኣብ ሓቢርካ ምስራሕ

መራሕተ፣ አሽባ አብ መልሶም፡-

ብዛዕባ ምስ ገለ ውድባት ኣሎ ዝበሃል ፍሉይ ዝምድና ንምጥናፍ ዝምልከት ሓምድ ድራር አብ ዝሃዐ መልሲ፣ ምስ ኩለን ተቓወምቲ ውድባት አብ ኪዳን ኮነ ወጻኢ ዘለዎ ብመትከል ርክብና ንልዝብን ሓቢርካ ምስራሕን ዋላውን ክሳብ አብ ሓደ ምጥርናፍ ድልየትን ባህግን ሰደኤ እዩ። ምስ ፍሉይት ውድባት ዘሎ ሓሳብ ምጥርናፍ ንዝተባህለ ግን ምስዚ - ምስቲ ኢልና አብዚ መድረኽዚ እንዛረበሉ ኣይኮነን። እንተደኣ አብኡ በጺሕና ከኣ ብግሉጽን ወግዓውን ክግለጽ ዘለዎ ሕብእ - ሕብእ ዘዩድልዮ ጉዳይ ምዃኑ ኣብሪሁ።

- ጉዳይ ብሄራት፡- ሰደኤ አብ ሕብረተሰብ ኤርትራ አብ ሞንጎ ኩሉ ኤርትራዊ ብሄር፣ ሃይማኖት ጾታ ብዘይኣፈላላይ ናይ ግቡእን መሰልን ፍጹም ማዕርነትን ምርግጋጽን እዩ ዝኣምንን ዝቃለስን።

- ጉዳይ ሃይማኖት፡- እምነትን ሃይማኖትን ብዘይ ፍልልይ ብማዕረን ምክብባርን ንምንባር ሰደኤ ጽኑዕ እምነቱን ዝቃለሰሉ ጉዳይን እዩ። ነፍሰ ወስፍ ኤርትራዊ ሃይማኖታዊ ጉጅለ አብ ስድራቤታውን ሃይማኖታውን ጉዳይቲ፣ ባህላዊ ልምዱን፣ ሃይማኖታዊ እምነቱን ሕግታቱን ክክተል መሰሉ ሕሉው ኪኸውን እዩ።

- አብ ሕቡእ ቤት ማእሰርቲ ዘለዉ ዝለዓለ ፖለቲካዊ ስልጣን ዝነበሮም ዜጋታትን ጋዜጠኛታትን ሞይቶም ዝብል ዜና ንሕናውን ከም ሰብና ሰሚዕና ኢና። ብወገን ሰደኤ ግን ኣረጋጊጽና እንፈልጦ ሓበሬታ የብልናን።

- ጉዳይ ድኽመት ተቓወምቲ፡- ብሓባር ምስራሕን ሓድነትን ብዙሓት ተኸፈልቲ ዘልዓልዎ ኣገዳሲ ሕቶዮ። ኣቐዲሙ ከም ዝተጠቐሰ ኸኣ፣ ሰደኤ ንለበዎን ሕቶን ጽምአት ደሞክራሲን ፍትሕን ዘለዎ ህዝብና፣ ንምዕጋብ ኩሉ ዓቕምና ዘፍቕዶ ጸዕሪ ክንገብር ምዃና ብሪሁ።

እዞን ኣብዚ መልሲ ዘየስፈርናለን ሕቶታት ኣብቲ መግለጺ ብሪሁ ብዘሎ መልክዕ ይምለስ ስለ ዝነበረ ካብ ምድግጋም ንምቕጣብ ኢዩ።

ሰደኤ

ክፍለ ዜናን ህዝባዊ ርክባትን

ሕዳር 2006

